

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 6 (231) КРАСАВІК 2017 ГОДА

БЕЛАРУСКІЯ АФАРЫЗМЫ

Род звядзецца, калі магіл не шанаваць

Ніл Гілевіч

ВІЦЕБСКІЯ КУРАПАТЫ

ВАНДАЛЫ РАСКАПАЛІ СЕМ БРАЦКІХ МАГІЛ

Віцебскімі «Курапатамі» — недасьледаваным месцам масавых пахаваньняў — тры гады таму пачалі называць вёску Хайсы, што ў Віцебскім раёне. Увосень 2014 году вяскоўцы знайшлі ў суседнім лесе паўдзесятка раскапаных ямаў з чалавечымі парэшткамі, а дзе-нідзе косткі і чарапы проста былі раскіданыя пад нагамі.

«Ямы, косьці, чарапы»

Сёлета ўвесну жахлівая гісторыя паўтарылася, але ў іншым месцы. І раскапаных у лесе ямаў мясцовы жыхар Юрый Садкоў знайшоў ужо больш за паўтара дзясятка: «Як толькі растаў сьнег, мы з жонкай пайшлі ў лес, прагуляцца і назьбіраць марожаных ягад. Лес тут блізка, ад ускрайку Хайсоў кілямэтры 3-4 праз поле. У лесе балота, там і журавіны растуць, і буякі — а яны смачныя з-пад сьнегу. Я часта хаджу ў гэты лес, апошні раз быў тут у пачатку сьнежня. І ўсё было звычайна. А ў мінулую пятніцу, калі мы пайшлі, гляджу: жоўты жвір, нешта раскапана... Падыходжу і бачу — жах! Ямы, а каля іх раскіданыя чалавечыя косьці, чарапы, у іх дзіркі на патыліцы. У некаторых захаваліся зубы, нават скура! І нейкія рэчы — грабеньчыкі, акуляры, вельмі шмат гумавага абутку. Я нават разглядаць дужа ня стаў, бо гэта страшна: такое ўражаньне, што ідзеш па разрабаваных магілках!»

Спадар Юрый паклікаў жонку, паказаў ёй страшныя знаходкі. Кажа, што думка была адна: тут пабывалі «чорныя капальнікі». Бо пра іх «дзейнасьць» у наваколлі чулі даўно: нехта прыязджае шукаць каштоўныя рэчы, нехта — зброю. Чалавечыя парэшткі для капальнікаў каштоўнасьці не ўяўляюць, і іх пакідаюць на ўскрайках раскопаў — ямы закапаць ніхто ня рупіцца...

Не зьвяроў трэба баяцца

Параіўшыся са сваякамі, Юрый Садкоў вырашыў: трэба зьвяртацца ў міліцыю. Па-першае, каб неадкладна навялі парадак і чалавечыя парэшткі не валяліся раскіданымі па лесе. Па-другое, каб не падумалі на мясцовых жыхароў, а шукалі тых, хто насамрэч вінаваты, кажа спадар Садкоў: «Патэлефанавалі. Увечары прыехала міліцыя. Цёмна, а яны нават безь ліхтарыкаў. Падсьвечвалі сабе тэлефонамі. Жанчына, мабыць, сьледчая, усё мяне распытвала, якія зьвяры тут водзяцца. Ёй, напэўна, было страшнавата ісьці ў лес. Але не зьвяроў трэба баяцца ў нашым лесе, а вось такіх „чорных капальнікаў!" Міліцыянты зайшлі, паглядзелі, забралі некалькі костак і чарапоў ды паехалі. З тае пары прайшоў тыдзень, косьці як ляжалі, так і ляжаць. Ямы не закапаныя. Прычым я бачу, у лесе ёсьць ня толькі раскапаныя месцы, а нібыта проста пазначаныя. Быццам нехта капнуў ды пакінуў — ці то мэталашукальнік нічога не паказаў, ці наадварот, паказаў, і гэтае месца пазначылі, каб пасьля прыехаць».

Спадар Садкоў ведае, што ў гэтым самым лесе тры гады таму ўжо знаходзілі чалавечыя косткі. Тая гісторыя прыцягнула ўвагу віцебскіх актывістаў, якія пачалі зьбіраць сьведчаньні мясцовых жыхароў. Старажылы расказалі, што ў гэтым лесе ў 1938-39 гадах расстрэльвалі людзей.

Аднак сьведчаньні мясцовых жыхароў ігнаруюцца, гаворыць віцебскі актывіст, стваральнік грамадзкай ініцыятывы «Хайсы» Ян Дзяржаўцаў: «Мы хацелі ўзяць удзел ва ўшанаваньні памяці загінулых, а іх цішком пахавалі пад выглядам ахвяраў Вялікай Айчыннай вайны!

Мы стварылі ініцыятыву „Хайсы", каб займацца ўшанаваньнем памяці мірных людзей, загубленых у гэтым лесе. Спадзяваліся й на ўдзел дзяржаўных органаў, бо гэта ж нашы грамадзяне тут ляжаць...

Аднак нашы звароты ў розныя структуры прывялі толькі да таго, што ад удзельнікаў ініцыятывы пачалі скрываць вынікі дасьледаваньняў. Мы пісалі звароты ў міліцыю, у Сьледчы камітэт, але дагэтуль ня ведаем, куды падзелі некалькі костак і чарапоў, якія забралі з гэтага лесу. Мы настойвалі на выкліканьні спэцыяльнага батальёну для эксгумацыі і дасьледаваньняў — і ня ведаем усіх высноў, зробленых вайсковым археолягам, бо нам паказалі толькі некалькі старонак. Мы хацелі ўзяць удзел у працы аргкамітэту ўшанаваньня памяці загінулых, а іх цішком ад нас пахавалі пад выглядам ахвяраў Вялікай Айчыннай вайны!»

Спадар Дзяржаўцаў даведаўся пра апошнія страшныя знаходкі ад мясцовых жыхароў. Абыякавасьць уладаў, на думку актывіста, і прывяла да наяўных наступстваў. Знойдзеныя раней за пару кілямэтраў адсюль парэшткі летась перапахавалі на брацкіх могілках каля чыгуначнай станцыі Лужасна. І больш у гэтым лесе ніякіх дасьледаваньняў не праводзілася. Падобна, што міліцыю не турбуе і дзейнасьць «чорных капальнікаў» у гэтых мясьцінах.

Спадар Дзяржаўцаў часта прыгадвае словы археоляга-дасьледчыка Мікалая Крывальцэвіча, якога пару гадоў таму запрашаў пагледзець на раскапаныя ямы з чалавечымі парэшткамі. Навуковец, які быў экспэртам і спэцыялістам-археолягам эксгумацыі курапацкіх пахаваньняў, тады зазначыў: «Гэта вельмі падобна на тое, што мы бачылі ў Курапатах».

Аднак для мясцовых уладаў усе паралелі з Курапатамі гучаць як пагроза: яшчэ ў 2015 годзе старшыня Мазалаўскага сельсавету Леанід Дубіна сказаў, што ў яго няма грошай на помнікі загінулым у часы сталінскіх рэпрэсіяў. Які лёс чакае знойдзеныя цяпер парэшткі, пакуль няясна. Чалавечыя косткі ляжаць на жвіры каля раскапаных вандаламі ямін, і колькі яшчэ такіх раскопаў у лесе пад Хайсамі, дакладна ніхто не ведае.

«Радыё Свабода»

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

КРЫМІНАЛ

МАТЭРЫЯЛЫ РЭЗАНАНСНАЙ СПРАВЫ Ў АБЛАСНЫМ СУДЗЕ

БТ-1 паведаміла, што матэрыялы аб забойстве віцебскага бізнэсоўца ў Гарадку накіраваныя ў Віцебскі абласны суд.

Нагадаем, па версіі следства, прадпрымальнік з абласнога цэнтра напрыканцы мінулага верасня адправіўся ў Гарадок, каб купіць зямельны ўчастак. Праз некалькі дзён яго цела знайшлі ў Шумілінскім раёне. Практычна ў той жа час быў затрыманы жыхар Гарадка, які падазраецца ў забойстве. Пра матэрыялы справы распавялі ў праграме «Зона Х» на БТ-1.

Цела 33-гадовага жыхара Віцебска было выяўлена на прасёлкавай дарозе непадалёк ад вёскі Хрыпкі Шумілінскага раёна ў верасні мінулага года. Тады адзін з мясцовых жыхароў заўважыў кроплі крыві на зямлі і знайшоў труп мужчыны ў кустах. Як стала вядома пазней, забіты прапаў некалькімі днямі раней пасля таго, як выехаў з абласнога цэнтра ў іншы горад, каб заключыць здзелку аб куплі нерухомасці. Гэта і стала асноўнай зачэпкай для следчых. Падазраванага затрымалі практычна ў той жа дзень. Ім аказаўся жыхар Гарадка.

Уладзімір Шалухин, начальнік упраўлення Следчага камітэта Беларусі па Віцебскай вобласці: «Спачатку ашуканскім шляхам завалодаў грашыма пацярпелага — 1700 доларамі ЗША — пад падставай рэалізацыі домаўладання з зямельным участкам у вёсцы Пруднікі Гарадоцкага раёна. Трэба сказаць, у яго акрамя злачынствы ёсць яшчэ шэраг эпізодаў махлярства ў дачыненні да іншага пацярпелага ».

Па версіі следства, забойства бізнэсмэна адбылося пасля таго, як мужчына паспрабаваў забраць аванс за ўчастак. Але расставацца з грашыма «прадавец» не захацеў. Уходзе экспертызы ўстаноўлена, што віцебляніну нанеслі ня менш за дзесятак удараў, у тым ліку колата-рэзаныя раны. Пазней знайшоўся і інструмент забойства — штык-нож.

Уладзімір Шалухин, начальнік упраўлення Следчага камітэта Беларусі па Віцебскай вобласці: «Пасля забойства завалодаў маёмасцю пацярпелага: грашыма, залатымі ўпрыгожваннямі, рэчамі, мабільным тэлефонам, наручным гадзінамі маркі Tissot. Усяго завалодаў маёмасцю на суму 5 тысяч 541 рубель 27 капеек».

Пасля забойства абвінавачваны вывез цела ў Шумілінскі раён. Акрамя таго, ён паспрабаваў сагнаць аўтамабіль бізнэсмэна, але не змог яго завесці, таму пакінуў яго ў адным з гаражоў Гарадка. Пасля там і былі знойдзены асабістыя рэчы прадпрымальніка і прылада забойства.

Пасля затрымання падазраваны сваю віну прызнаў. Праўда, пазней стаў адмаўляцца ад сваіх паказанняў. На дадзены момант матэрыялы справы перададзеныя ў суд. Мужчыну ставіцца махлярства, спроба згону, разбойны напад і наўмыснае забойства, здзейсненае з карысці. Абвінавачанаму пагражае аж да вышэйшай або выключнай меры пакарання.

Відэа перадачы «Зона Х» тут: www.tvr.by

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размяшчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

ДЭМАГРАФІЯ

СЕЛЬСКАЕ НАСЕЛЬНІЦТВА ВЫМІРАЕ

Статыстыка нараджэнняў і смерцяў за мінулы год: сельскае насельніцтва раёна скарачаецца амаль самымі хуткімі тэмпамі у вобласці. Нацыянальны статыстычны камітэт апублікаваў даныя аб насельніцтве гарадоў і раёнаў Беларусі за 2016 год, а таксама даныя руху насельніцтва — нараджэнняў і смерцяў па стану на 1 студзеня 2017г.

Паводле даных Нацстаткамітэта ў Гарадку на 1 студзеня 2017 года пражывала 12 193 чалавека, а ў г.п. Езярышча — 1267 чалавек. Пры гэтым сельскае насельніцтва раёна склала менш 10 тыся чалавек — 9615.

Адпаведна даных статыстычнай службы ў Гарадку за 2016 год нарадзілася 120 дзяцей, а памерла 183 чалавека, у г.п. Езярышча нарадзілася толькі 8 чалавек, а памерла — 31. Яшчэ горш сітуацыя ў сельскай мясцовасці, дзе нарадзілася ўсяго 88 дзяцей, а памерла — 269. Паводле даных Нацстаткамітэта на 1000 насельніцтва ў сельскай мясцовасці Гарадоцкага раёна нарадзілася 9,0 чалавека, а памерла 27,6 чалавека і адмоўная дынаміка змяншэння насельніцтва на 1000 чалавек склала –18,6. Горш дэмаграфічная сітуацыя толькі сярод сельскага насельніцтва Ушацкага раёна, дзе адмоўная дынаміка дасягнула 23,3 чалавека на тысячу насельніцтва.

Наогул па Віцебскай вобласці за мінулы год адбылося самае вялікае скарачэнне насельніцтва, як сельскага так і гарадскога на 4 185 чалавек. У меншых памерах насельніцтва таксама скарачалася і ў іншых абласцях краіны за выключэннем Брэсцкай вобласці і г. Мінска. Па Беларусі ж сельскае насельніцтва за мінулы год скарацілася на 19 006 чалавек, а гарадское павялічылася на 17 406.

Л. Антонаў

ЭКАНОМІКА

ВЫТВОРЧАСЦЬ СКАРАЧАЕЦЦА – СТРАТЫ ЗМЯНЬШАЮЦЦА

Вытворчасць прамысловай прадукцыі Гарадоччыны скарацілася амаль у два разы, а страты зменшыліся амаль у 19 разоў. Нацыянальны статыстычны камітэт паведаміў, што за першыя два месяцы гэтага года прамысловая вытворчасць прадпрыемстваў Гарадоччыны склалала толькі 2,8 млн. рублёў, што складае толькі 52% ад мінулагодняга ўзроўня. Але страт ад дзейнасці стала значна менш.

Паводле даных Нацыянальнага статыстычнага камітэту за студзень гэтага года прамысловыя прадпрыемствы Гарадоцкага раёна выраблілі толькі 2,8 млн. рублёў прадукцыі, што значна менш мінулагодніх 5,6 млн. рублёў. Але пры гэтым штомесячныя запасы гатовай прадукцыі на складах скараціліся з 33,1% месячнай нормы да 9,9. Таксама ўпершыню за апошнія гады продажа прадукцыі стала не стратнай і склала 0,3% ў параўнанні з мінулагоднімі –0,1% рэнтабельнасці.

Таксама значна лепшымі сталі фінансавыя паказчыкі дзейнасці раёна. Калі ў мінулым годзе за першыя два месяцы страты склалі аж 1 619 тысяч рублёў, то ў гэтым годзе толькі 87 тысяч рублёў — у 18,6 разы менш у параўнанні з мінулагоднім перыядам. Таксама за апошні перыяд скарацілася і пратэрмінаваная запазычанасць па крэдытам і займам: калі ў 2016 годзе яна дасягала 5 929 тыс. Рублёў, то ў гэтым годзе зменшылася больш чым удвая — да 2 613 тыс. рублёў.

Але пры гэтым не стаў лягчэйшым цяжар па даўгах за пратэрмінаваныя крэдыты агульны аб'ём якіх дасягнуў 53,3 млн. рублёў у параўнанні з мінулагоднімі 35,3 млн. рублёў. Таксама амаль на 50 адсоткаў вырасла і пратэрмінаваная дэбіторская запазычанасць — з 3,2 млн. рублёў да 4,5 млн. рублёў.

Леанід Гаравы

НУ І НУ...

САМАСУД У ГАРАДКУ

Жыхар Гарадоцкага раёна расстраляў з пнеўматыкі хлопца, каб заставіць яго выліць піва.

Жыхар Гарадоцкага раёна чатыры разы стрэліў з пнеўматычнага пісталета ў хлопца, перадае БЕЛТА. Здарэнне адбылося ў Гарадку куды наведаўся жыхар гарадскога пасёлку Езярышча.

24-гадовы жыхар пасёлка Езярышча (Гарадоцкі раён), які нядаўна вярнуўся з войска, праходзячы міма кампаніі, якая распівала піва, запатрабаваў, каб маладыя людзі вылілі спіртное.

Калі на яго заклік ніхто не адрэагаваў, ён дастаў пнеўматычны пісталет і чатыры разы стрэліў у аднаго з хлопцаў. У выніку траўмы атрымаў 21-гадовы жыхар Гарадка, пацярпеламу спатрэбілася медыцынская дапамога

Раённы аддзел Следчага камітэта 7 красавіка пачаў крымінальную справу па ч. 3 арт. 339 (хуліганства) КК. Санкцыя артыкула прадугледжвае абмежаванне волі на тэрмін ад трох да пяці гадоў або пазбаўленне волі на тэрмін ад трох да дзесяці гадоў.

Паводле інфо: naviny.by

ГУЧНАЯ СПРАВА

«Я НЕ БИЛ РЕБЕНКА. НУ, ТАК, ШЛЕПНУЛ...»

Суд Городокского района 11 апреля вынес приговор по уголовному делу в отношении 26-летнего мужчины, который истязал свою годовалую дочку. Малышке попадало, например, за то, что она взяла со стола котлету или не хотела ложиться спать. А однажды мужчина «воспитывал» девочку ремнем от сумки — он решил, что дочка поцарапала дорогой телевизор. Приговор — 2 года ограничения свободы с направлением в исправительное учреждение открытого типа.

Жителя Городка Андрея М. обвиняли по ч. 2 ст. 154 УК (Истязание, совершенное в отношении несовершеннолетнего, либо лица, находящегося в беспомощном состоянии или в зависимом положении). Санкции по ней — ограничение свободы на срок от года до 3 лет или лишение свободы на срок от года до 5 лет. 2 года ограничения свободы — довольно мягкое наказание.

Андрей работает подсобным рабочим в Пальминском лесничестве. Ранее судим не был. С женой Екатериной они воспитывают двух дочек — Карину (2013 года рождения) и Александру (2015 года рождения). Мужчина ездил на заработки в Россию. В одну из его побывок дома и случилась ситуация, из-за которой возбудили уголовное дело.

В период с 22 августа по 5 сентября, по версии следствия, отец нанес Саше не менее 10 ударов ремнем от женской сумки. Медики насчитали у девочки множественные кровоподтеки и ссадины на ножках и ягодицах.

После того, как завели уголовное дело по факту истязания младшей дочки, детей забрали в приют — специалисты признали их нуждающимися в госзащите. 5 сентября, за четыре дня до обнаружения синяков у Саши, обеих малолетних сестер поставили на учет как находящихся в социально опасном положении. А до этого семья М. состояла на контроле — в доме был беспорядок, который муж и жена объясняли ремонтом.

Отец: «Шлепнул дочку, а потом пожалел»

Андрей М. признал на суде, что бил ребенка, но, по его словам, это были не 10 ударов, а «3–4 легких шлепка по попе». Таким образом он наказывал дочку за то, что она поцарапала экран плазменного 32-дюймового телевизора. Дорогостоящая техника стояла на невысокой тумбочке, и ребенок, по словам отца, вполне мог до нее достать. Матери детей в этот момент дома не было.

— Сделал это для того, чтобы припугнуть дочку, чтобы она больше так не делала, — продолжил Андрей. — Потом пожалел ребенка и сказал: «Иди, Саша, смотри мультики». Все, отогнал дочку от телевизора и больше ее не трогал. Я такой человек: ну поцарапали, поломали дети что-то, бог с ним, новое купим... Я всегда стараюсь детям все объяснять словами, что так и так делать нельзя.

— Да, а теперь вам приходится объяснять, что так делать нельзя, — заметил гособвинитель Евгений Авцин.

— У Саши все время были синячки, ссадины, царапины на ножках. Она у нас такая девочка — ей везде нужно полазить, — возразил молодой отец.

По словам мужчины, в тот же день, когда он отшлепал Сашу за поцарапанный телевизор, девочка еще трижды (!) падала во время игры. Сразу — из окна их одноэтажного дома. «С высоты примерно 1,1 метра, а на земле лежали кирпичи и палки. Я подбежал, взял дочку на руки, пожалел, успокоил», — описал эту картину отец. Затем — со скамейки (падение произошло на детский велосипед, который был прислонен к лавочке, после чего — на землю). В третий раз Саша упала с бетонного крыльца. «И ударилась попой о край ступенек», — объяснял на суде папа.

Сам мужчина в тот момент, пока его годовалая дочь с трехлетней сестренкой без присмотра играли во дворе, занимался ремонтом — отмачивал старые обои.

Мать: «Муж никогда не бил детей»

21-летняя Екатерина М., животновод в одном из хозяйств Городокского района, рассказала на суде:

— Ссадины и синяки на ногах у Саши я заметила вечером 4 сентября, когда готовила ее ко сну. Это были небольшие синяки, величиной с ноготь, штук пять. При этом утром и днем, когда я переодевала ребенка, ничего такого на теле дочки не было. Я спросила у мужа: «Что это?» Он сказал, что не знает. Подумала, что дочка ударилась во время игры — двор у нас неровный, а Саше тогда был только годик с небольшим, и она еще плохо ходила, часто падала.

Позже, по словам Екатерины, муж все же признался ей, что бил Сашу, но произошло это уже в октябре:

— Мы сидели, пили кофе. И Андрей сказал, что ударил Сашу. Я не восприняла всерьез, подумала, это шутка. Муж никогда не бил детей, не проявлял агрессии. На эту тему мы с ним больше не говорили, мне было неприятно ее поднимать. О том, что он бил дочку ремешком от сумки, я узнала от следователя. Этот ремешок всегда висел на моей сумке, и я не видела, чтобы супруг его брал. Что касается телевизора, то да, я видела, что он был поцарапан, но кто из детей это сделал, неизвестно. Рисовать на нем могла и Саша, и старшая Карина. Случилось это в то время, когда муж был в отъезде в России.

На вопрос прокурора, заслуживает ли ее муж наказания, Екатерина ответила:

— Это решать суду, а не мне…

Бабушка: «Дети у них все время «падали»

Бабушка девочек рассказала на суде, что еще раньше, в августе, заметила у Саши ссадины на лбу. Катя пояснила матери, что малышка нечаянно ударилась. При этом младшая дочка, Алена, рассказала ей совсем иное: Саша взяла котлету, Андрей толкнул ее, и девочка ударилась.

— Но у зятя и дочки, когда не спроси, дети все время сами падают... — отметила Татьяна Т. — Я и другие родственники беседовали с ними, что так нельзя, но на наши замечания они не реагировали. Уже в приюте старшая внучка рассказала воспитателям: «Когда папа бьет нас, я прячусь под кроватью. А Саша маленькая, она еще не умеет спрятаться».

По словам бабушки, следы, которые она увидела на теле у младшей внучки 9 сентября, были полукруглые — «как от ремня сумки».

— Если ребенок падает, такие синяки не остаются, — уверена женщина.

Сотрудница приюта, которая выступила на суде в качестве законного представителя ребенка, сообщила, что у Саши, когда она поступила к ним, был дефицит массы тела, девочка плохо спала и ей давали успокоительное. Когда родители навещали дочек в приюте, Саша шла к матери, а к отцу не стремилась…

(скарочана)

Татьяна Матвеева
TUT.BY

ТАКАЯ ПРАПАГАНДА

ПРОПАГАНДИСТСКИЙ ФИЛЬМ БТ — ВОПРОСЫ БЕЗ ОТВЕТОВ

Белорусское телевидение раскрыло населению глаза на кровавые планы Статкевича и боевиков «Белого легиона». На телеканале «Беларусь 1» вечером 12 апреля показали очередной остросюжетный фильм — «Белый легион черных душ». Если коротко, то это рассказ о том, как доблестные отечественные спецслужбы на корню пресекли злокозненные планы врагов белорусской стабильности и предотвратили кровавый День Воли. Наконец, нам рассказали, что все-таки готовили так называемые боевики «Белого легиона» и кто ими руководил.

Как и в случае с фильмом «Звонок другу», ставшим ответом на первые акции протеста против декрета «о тунеядцах», новый образчик телевизионной пропаганды представляет собой наскоро состряпанный винегрет из старых штампов-страшилок, перемешанных с оперативными съемками и сдобренных фантазией сценаристов.

Итак, анонимное «расследование» начинается с кадров в минском аэропорту, где силовики задают вопросы 47-летнему японцу Шамилю Цунеока Танаке, который называет себя журналистом. На деле же его подозревают в связях с исламскими террористами. Мужчина принял ислам, бывал во многих горячих точках — и Чечня, и Сирия, и Донбасс. 19 марта он прилетел из Киева в Минск, но белорусские пограничники из аэропорта его не выпустили, так как Танака находится в «черном списке». По версии БТ, он неслучайно приехал в Беларусь, якобы визит его связан с готовящимися провокациями против режима Лукашенко. При этом создатели пропагандистского видео не задаются вопросом, почему столь опасного «преступника» не задержали и не поместили в СИЗО КГБ, а отпустили на родину.

Видимо, авторы сенсационного «расследования» спешили показать зрителю ситуацию на других пунктах пропуска на белорусской границе, утверждая, что «последний раз такая напряженная обстановка была в июне 1941 года».

Дальше авторы остросюжетного фильма знакомят нас с фрау А., ставшей уже мемом в байнете. Напомним, газета «СБ.Беларусь сегодня» опубликовала заявление некой гражданки Германии на имя Лукашенко, в котором фрау сообщает о готовящихся в Минске 25 марта вооруженных провокациях. Гражданка эта, как утверждает президентская газета, пришла в посольство Беларуси в Берлине. Мол, ей случайно стал известен коварный план белорусской оппозиции. По словам фрау, существовало два сценария на День Воли. Первый — теракт в толпе, второй — террорист-смертник, который должен был себя взорвать. «Но белорусские силовики прошли проверку на бдительность», — спешит напомнить анонимный голос за кадром.

«А за чей счет банкет?» — спросит любопытный зритель. У авторов «расследования» есть ответ: протест должен был возглавить Николай Статкевич, который возьмет (или уже взял) деньги у своего украинского друга Александра Сманцера, а также эмигрировавших после Площади-2010 Дмитрия Бондаренко, Андрея Санникова и Натальи Радиной.

Обеспечить силовую поддержку Статкевичу, как заверяет БТ, должны были бойцы «экстремистской» организации «Белый легион».

После первых задержаний по так называемому делу «о подготовке массовых беспорядков» (или «делу патриотов», как его называют в негосударственных СМИ) возникло немало вопросов о том, как вообще связаны между собой задержанные, учитывая, что «Белый легион» прекратил свое существование еще в самом начале 2000-х. Анонимные авторы БТ подготовились: оказывается, «Белый легион» задумал свой коварный план еще в 1996 году и только притворился, что распался. На самом же деле под видом легальных патриотических клубов была организована целая конспирологическая сеть для свержения режима.

Кто выступил экспертами и комментаторами в фильме?

Во-первых, психолог Андрей Метельский. Он просмотрел несколько видео с участием обвиняемых по так называемому «делу патриотов» и пришел к выводу, что это «ролик подготовки белорусских шахидов» и, «короче, это нацизм».

Также с компетентным мнением выступил актер Владимир Гостюхин. Он пристыдил белорусскую оппозицию за то, что та живет на западные деньги. А певец Анатолий Ярмоленко призвал ценить то, что у нас есть. Мол, райскую жизнь нам никто не даст, но нужно ведь не допустить наступления ада. Анатолий Иванович не так давно имел неосторожность критически высказаться о декрете № 3, что не осталось незамеченным главой государства. Так что, похоже, народному артисту пришлось вернуться к риторике «Слушай батьку».

Кстати, о декрете. «Марши нетунеядцев», по мнению авторов «расследования» на БТ, — это хорошо спланированная акция Статкевича и его боевиков, чтобы заранее изучить, как себя будут вести силовики, как будет двигаться служебная техника, чтобы использовать это во время погромов на День Воли.

Журналисты БТ снова не отвечают на вопрос, как быть с протестами в регионах, где никогда не видели Статкевича и не получали от него по 20 долларов за участие в акции. Зато «расследователи» открывают нам глаза на задержания лидеров оппозиции накануне 25 марта.

Оказывается, Лебедько, Рымашевский, Губаревич и остальные оппозиционеры специально пошли на несанкционированные марши, чтобы на День Воли оказаться в изоляторах временного содержания и таким образом избежать участия в провокациях. Журналисты БТ, видимо, полагают, что в белорусском суде, как в ресторане, можно заказать, сколько суток ареста тебе назначат.

Несколько слов прозвучало по поводу Дмитрия Дашкевича. Голос за кадром заявил, что Дашкевич был связан с «Белым легионом», организовал «палаточный лагерь» в Зеленом луге. О том, что несколько палаток установили не «боевики», а защитники Куропат, авторы сюжета на БТ «скромно» умолчали.

Досталось от пропагандистов и независимым журналистам, которых в сюжете называют «информационной обслугой». Авторы фильма возмущены, что корреспонденты вели прямые трансляции с акций протестов, ставили под сомнение опубликованную в госСМИ информацию по «делу патриотов», критиковали действия властей.

Тем не менее, авторы «расследования» не дают ответов на ключевые вопросы. Во-первых, если во главе «революции» стоит Статкевич, почему он до сих пор на свободе. Во-вторых, если у активистов «Белого легиона» обнаружили столько «боевого» оружия, почему им не предъявили обвинения за незаконные действия в отношении огнестрельного оружия, боеприпасов и взрывчатых веществ? В-третьих, если «Белый легион» такая мощная и опасная организация, то почему власти разрешали их патриотические лагеря, почему спецслужбы не прикрыли эту лавочку раньше, а позволили ситуации перейти в критическую фазу?..

Возможно, «Белый легион черных душ» — не последняя копродукция БТ и КГБ, и в следующих фильмах сценаристы все же сумеют дать хоть сколь-нибудь убедительные ответы на возникшие вопросы. Потому что первые две попытки заставить белорусов поверить, что народ вышел на улицу не потому, что не может устроиться на работу или не может выжить на 200 рублей зарплаты, а потому что их использует Статкевич, даже если эти люди в глаза его не видели, не убедили.

(скарочана)

Адарья Гуштын
naviny.by

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

ЗАКЛІКАЛІ ЎЛАДЫ ЗЬМЯНІЦЬ РАШЭННЕ

Віцебскія актывісты заклікаюць улады вызначыць у цэнтры гораду месцы для масавых мерапрыемстваў, дзе магчыма было б рэалізаваць куанстытуцыйнае права на правядзенне масавых мерапрыемстваў. Пасьля таго, як 25-га сакавіка намесьнік старшыні Віцебскага гарвыканкаму Пётра Падгурскі выйшаў на плошчу Перамогі і абвясьціў, што масавая акцыя забароненая, трое актывістаў пайшлі да яго на прыём. Бо Пётра Падгурскі тады прапанаваў зайсці да яго на прыём грамадзянам са сваімі праблемамі.

Адзін зь іх, абласны каардынатар Руху «За свабоду» Леанід Гаравы, расказаў:

«25-га сакавіка спадар Падгурскі абвясьціў, што запрашае ахвотных грамадзянаў да сябе на прыём. Канстанцін Смолікаў, прадстаўнік Партыі БНФ, Анатоль Родзік з партыі левых „Справядлівы сьвет" і я ўтрох пайшлі ў гарвыканкам. Размаўлялі наконт рашэньня гарвыканкаму № 881, пасьля прыняцьця якога з 2009 году ў Віцебску не было дазволена ніводнай масавай акцыі з ініцыятывы дэмакратычных актывістаў. Мы выказалі свае прапановы.

Першая — каб зьмяніць гэтае рашэньне, склікаўшы дзеля распрацоўкі зьмен адмысловую камісію з прадстаўнікоў грамадзкасьці і ўладаў. Другая — каб вызначыць для масавых мерапрыемстваў месцы ў цэнтральнай частцы гораду, як патрабаваў Лукашэнка. І каб дазволы на мерапрыемствы выдаваліся паводле заяўнага прынцыпу, а не на падставе заключэньня платных дамоваў зь міліцыяй, мэдыкамі і службамі ЖКГ. Бо грамадзяне не павінны плаціць грошы за карыстаньне сваім канстытуцыйным правам!»

Сустрэча ў гарвыканкаме адбылася 27 сакавіка, і 29-га прапановы ў пісьмовым выглядзе былі накіраваныя ў гарвыканкам. З аналагічнымі прапановамі спадар Гаравы ўжо зьвяртаўся да старшыні Віцебскага аблвыканкаму Мікалая Шарсьнёва, калі адклікаў свой подпіс пад заяўкай на сьвяточныя акцыі да Дня Волі. Адказу ён пакуль не атрымаў.

Што да спробаў дамагчыся зьменаў у рашэньне гарвыканкаму № 881 «Аб масавых мерапрыемствах у г. Віцебску», то цягам апошніх гадоў актывісты рабілі іх неаднаразова. Былі і звароты ў суды, і ў пракуратуру, і ў міністэрствы, аднак адусюль прыходзілі адмовы. Маўляў, рашэньне прайшло юрыдычную экспэртызу, знаходзіцца на ўліку ў рээстры прававых актаў, а значыць, на думку чыноўнікаў, яно бездакорнае.

У такой сытуацыі, калі зьмяніць наяўнае рашэньне не атрымліваецца, застаецца дамагчыся, каб чыноўнікі выконвалі заданьне Аляксандра Лукашэнкі. На нарадзе 9 сакавіка ён даручыў міністру ўнутраных спраў Ігару Шуневічу вызначыць месцы ў цэнтральных частках барадоў, дзе грамадзяне мелі бы магчымасьць вольна выказвацца аб існых праблемах.

БС
www.svaboda.org

ПОГЛЯД

БЕЛАРУСЫ ЗДОЛЕЛІ ПЕРААДОЛЕЦЬ СТРАХ?

У мінулым месяцы беларусы здолелі моцна здзівіць саміх сябе. Тысячы людзей выйшлі на цэнтральныя плошчы і вуліцы сваіх гарадоў. Такіх шырокіх пратэстаў мы не бачылі шмат гадоў, што робіць цяперашнюю сітуацыю ўнікальнай. Што здарылася з намі і як раптам мы ператварыліся ў палітычна актыўную нацыю?

Нагодай для пратэсту стаў падатак на беспрацоўе. Але на плошчах на мінулым тыдні гучалі самыя розныя лозунгі. Многія патрабавалі зменаў эканамічнай палітыкі, нехта — адстаўкі Лукашэнкі, нехта — адмены ўсіх падаткаў увогуле, а нехта проста хацеў нарэшце атрымаць свае сакральныя 500 даляраў заробку. Нехта прыйшоў з бел-чырвона-белым сцягам ці нават у шапцы з расейскім трыкалорам, а нехта, наадварот, паспрабаваў ад любых сцягоў стаць далей. Нехта размаўляў па-беларуску, а нехта заставаўся верным расейскай. У такім багацці адценняў і гукаў беларускага пратэсту няма нічога дзіўнага. Менавіта гэтак і выглядаюць сучасныя пратэсты. І адна з прычынаў гэтага — імклівы распаўсюд інтэрнэту.

Пратэсты лічбавай эпохі

Ці здолелі арганізатары пратэстаў супраць падатку скарыстацца такім ростам разнастайнасці і цікаўнасці беларускай аўдыторыі да кантэнту сацыяльных сетак, застаецца вялікім пытаннем. Некаторыя сустрэчы ў Фэйсбуку, якія заклікалі выйсці на вуліцы, не мелі і 1 000 лайкаў. Але часам пасты, здавалася б, забытых апазіцыйных палітыкаў з запрашэннем прыйсці на пратэст мелі да 50 расшарванняў.

Многія з гэтых пастоў і сустрэчаў былі створаныя літаральна за некалькі гадзін да запланаваных пратэстаў. Але так дзейнічалі не ўсе. Былі і актывісты, якія працавалі з тэмай падаткаў на беспрацоўе ўжо некалькі месяцаў. Напрыклад, гомельскі актывіст Адрэй Стрыжак распачаў некалькі кампаній супрацьстаянню дэкрэту № 3. Сабраў разам з паплечнікамі 23 тысячы электронныхподпісаўсупрацьдэкрэту, а таксама спрычыніўся да першага ў Беларусі суда супраць дзяржавы пра дэкрэт. Вядома, суд адбыўся ў Гомелі.

Урэшце, хто б ні мабілізаваў людзей на пратэст, многія з іх калі не даведаліся, то атрымалі магчымасць абмеркаваць яго і паглядзець на іншых ягоных прыхільнікаў менавіта ў інтэрнэце. Асаблівасцю сацыяльных сетак ёсць іх магчымасць даваць кожнаму быць тым, кім ён там хоча быць. І гэта магчымасць распаўсюджваецца на пратэсты.

Калі мы лайкаем ідэю сабрацца недзе ці падпісаць петыцыю, мы часта робім гэта з уласных перакананняў і ўяўленняў пра нагоду для такіх дзеянняў. Нехта робіць гэта з марай аб змене рэжыму, а нехта проста ад злосці на эліты. Усе гэтыя гамы пачуццяў і ўяўленняў пазней зліваюцца ў адзінае мора пратэсту — тое самае мора з бел-чырвона-белымі сцягамі і шапкамі з трыкалорам. Але ў анлайн мы не бачым гэтай балючай разнастайнасці ідэй. Мы бачым заклік, магчыма, малюнак і тэкст, які адбіваецца ў нас у галаве нечым сваім. Мы націскаем лайк і... гэтак, магчыма, упершыню ў нас заражаецца ідэя далучэння да пратэсту.

Беларусы нарэшце пераадолелі страх

Адна з галоўных палітычных умоваў узнікнення пратэсту палягае ў з'яўленні акна магчымасцяў.

Вядучыя навукоўцы ў галіне пратэставай палітыкі кажуць, што такія вокны ўзнікаюць даволі рэдка. І гэта ўжо справа тых, хто хоча актывізаваць людзей на пратэст, як гэтымі магчымасцямі скарыстацца. Пратэстоўцы ў абласных гарадах Беларусі здолелі зрабіць гэта найлепшым чынам. Яны паспрабавалі мабілізаваць людзей у момант надыходу дэдлайну на аплату ненавіснага падатку — 20 лютага. Прыпала гэта дата на перыяд, калі беларускія ўлады, здаецца, страцілі ўсялякую цікаўнасць да палітычных рэпрэсій, арыштаў падчас палітычных акцый і падобных дзеянняў.

Але арганізацыя і распаўсюд інфармацыі аб пратэсце і непасрэднае з'яўленне людзей на вуліцах — рэчы абсалютна розных катэгорый. І аддзяляе гэтыя дзве катэгорыі адна вельмі важная з'ява, знаёмая, напэўна, кожнаму беларусу, — страх. Страх выйсці на вуліцу, на плошчу — гэта адзін з самых моцных дэматыватараў, што звычайна спыняў людзей ад падобных калектыўных дзеянняў, якія мы нарэшце змаглі пабачыць на мінулым тыдні. Чаму многія беларусы раптам здолелі пераадолець свой страх?

Прыклады нядаўніх масавых пратэстаў у Іспаніі і арабскіх краінах уражваюць сваім падабенствам. Амаль заўжды на вуліцы выходзілі сотні тысяч людзей, раз'юшаныя і прыніжаныя адсутнасцю сацыяльнай справядлівасці і крывадушнасцю элітаў. Гэтая раз'юшанасць дазволіла людзям пераадолець пачатковы страх рэпрэсій, каб разам акупаваць важныя пляцоўкі і прасторы ў цэнтры сваіх гарадоў і распачаць пратэст. Першы поспех пратэстаў — захопленыя, хоць і часова, грамадскія прасторы як Кастрычніцкая плошча ў Мінску і галоўны мінскі праспект — дазволіла трансфармаваць раз'юшанасць у надзею. Менавіта таму пасля сканчэння пратэстаў многія з іх удзельнікаў і назіральнікаў так пазітыўна ўспрынялі гэтыя падзеі. Ніводнае з патрабаванняў пратэстоўцаў не было выкананае. Але ж факт часовага захопу важнай грамадскай прасторы нарадзіў вялікія спадзяванні на выкананне патрабаванняў у будучыні ці хаця б магчымасць бесперашкодна выказвацца ў гэтай грамадскай прасторы надалей.

Што рабіць далей

Адсутнасць рацыянальных падлікаў на пачатковых этапах масавых рухаў мае і свае адмоўныя бакі. Напэўна, галоўны палягае ў тым, што большасць пратэстоўцаў не пралічвае наступных крокаў, якія б прывялі да выканання іхніх патрабаванняў. А між тым адным з найбольш важных крокаў мусіла б стаць яднанне разрозненых пратэставых актыўнасцяў у адзін супольны рух.

Гэты рух можа яднаць розныя погляды на краіну, уладу, сцяг і герб, мову і культуру. І гэта абсалютна нармальна ў час лічбавых медыя. Але ён мусіць быць здольным вылучыць лідараў для палітычнага прадстаўніцтва. Супольныя дзеянні звычайна толькі тады аказваюцца паспяховымі, калі яны вядуць да з'яўлення прадстаўнікоў руху, якія ўключаюцца ў палітычны працэс і пачынаюць размаўляць з уладамі.

Хоць некаторыя пратэсты фармальна і былі ўзначаленыя старымі і вядомымі дзеячамі, такімі як Статкевіч і Някляеў, пратэст вылучыў і некалькі новых цікавых фігураў. Гэта той жа Андрэй Стрыжак, гэта гомельскі блогер Максім Філіповіч, які мае больш за 24 000 падпісчыкаў у сваім блогу на YouTube. Гэта дзясяткі іншых актывістаў, імёны якіх мы яшчэ не ведаем. Але ёсць шанец, што нам давядзецца вельмі хутка вывучыць іх.

Алесь Герасіменка
nn.by

ПРАЦОЎНАЯ ІМІГРАЦЫЯ

КАК ЗАРАБАТЫВАЮТ ВИТЕБСКИЕ СТРОИТЕЛИ В ПОЛЬШЕ

Многие витебские строители, которые отчаялись найти хорошо оплачиваемую работу по специальности в родном городе, отправляются на заработки в соседние страны. И если раньше они ездили, в основном, только в Россию, то сегодня все больше наших соотечественников отправляются покорять Польшу.

Антон: «Еще несколько лет назад работать в России было выгодно. Особенно на строительстве олимпийских объектов в Сочи. Туда мы с друзьями ездили почти два года, неплохо заработали и даже побывали на олимпиаде — нам выдали паспорта болельщиков. Но сегодня в России белорусам делать нечего: расценки очень упали. Думаю, из-за того, что желающих трудиться хоть отбавляй. Причем не только белорусов, но и украинцев, и азиатов. А смысл платить больше, если люди готовы работать за меньшие деньги?».

Оценив предложения белорусских, российских и польских работодателей, Антон с тремя товарищами решили отправиться в Польшу. Тем более, что была возможность трудоустроиться официально: заключили контакт в витебской фирме и поехали в город Колобжег на побережье Балтийского моря. До Варшавы ребятам нужно было добраться за свой счет, а оттуда расходы на дорогу взял на себя работодатель.

Витебские строители в Польше работали на каркасно-монолитном строительстве. Заранее было оговорено: рабочий день с семи утра до шести часов вечера (суббота — до двух часов), выходной — воскресенье, обед — полчаса, а с 10.00 до 10.30 часов предусмотрен второй завтрак.

Обед и проживание — бесплатно, а вот за завтраки и ужины, которые, также как и обеды, привозят прямо на работу, в месяц нужно заплатить 400 злотых. Кормят, по словам Антона, в Польше вкусно и сытно. А вот в выходной день — в воскресенье о пропитании частично нужно позаботиться самим: от фирмы привозят лишь обед. Рабочим выдают авансы. Раньше каждую неделю выплачивали по 100-150 злотых, а в последнее время два раза в месяц,10-го числа зарплата и 24-го — аванс, перечисляются деньги на банковскую карту, которой можно пользоваться как в Беларуси, так и в Польше.

Если тебе нужен дополнительный выходной — можно договориться. Но если предстоит заливать бетон, то приходится и до ночи работать. Каждый час переработки — оплачивается.

По словам Антона, если в России платили сдельную зарплату — сколько сделал, столько и заработал, то в Польше оплата строителя почасовая — 14 злотых за час (приблизительно 6,3 белорусских рублей). Сколько стоит восьмичасовой рабочий день — посчитать нетрудно.

Правда, в конце месяца рабочим выставляют коэффициент трудового участия (КТУ). Если он будет меньше единицы, то и оплата за час меньше 14 злотых, если больше — соответственно и зарплата возрастает. Причем, польские работодатели лояльно относятся к строителям из Беларуси — случаи понижения коэффициента за работу довольно редки.

«К белорусам в Польше относятся неплохо. Хочешь и можешь работать — зарабатывай. Нужен выходной — бери. Хочешь съездить домой — предупреди и едь, хоть и на две недели. Мало ли какие бывают обстоятельства. Тебе же хуже — меньше заработаешь. Довольно строго здесь только с алкоголем. В свободное время выпить тебе никто не запрещает. Но после выходного, в понедельник утром, на объект может приехать человек с алкотестером. Дважды прибор покажет превышение — отправляйся домой. По поводу перекуров на работе — все не так строго. Поляки понимают, что много ты все равно не покуришь: сигареты здесь стоят в три раза дороже, чем в Беларуси. А такого понятия, как „стрельнуть сигарету“, в Польше и вовсе не существует — поляки всегда ответят, что у них нет, даже если только что закурили из полной пачки».

В целом ребята всем довольны, и отказываться от работы в Польше и ехать на заработки в Россию не собираются, тем более, что здесь они оформлены официально, а, значит, налог на тунеядство в Беларуси им не грозит. Конечно, они очень скучают по семьям. Например, у Антона в Витебске остались жена и сын. Но что поделаешь, если в родном городе столько не заработаешь, приходится крутиться.

Саша Май
vkurier.by

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru
Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V),
Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 16.04.2017 у 17.20
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.